

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1992-

28. april 2022

Representantforslag nr. 187 S (2021-2022) om økt kvalitet i SFO

Regjeringen vil utvikle en sterkere fellesskole for alle, basert på prinsippene om inkludering, mestring og kvalifisering. Som en del av styrkingen av fellesskolen, vil regjeringen i tråd med Hurdalplattformen innføre gratis skolefritidsordning for alle førsteklassinger, redusere prisen og øke kvaliteten på tilbudet.

Jeg er grunnleggende enig med forslagsstillerne i at SFO er viktig for å utjevne forskjeller og delta i sosiale fellesskap med meningsfull fritid og lek. Det er ikke et mål i seg selv at SFO skal være likt utformet fra sted til sted. Men det er et mål at alle barn i SFO skal ha et likeverdig og godt tilbud, som inneholder noe mer enn bare tilsyn og omsorg. Jeg stiller meg derfor bak intensjonen fra forslagsstillerne om at det også er sentralt å bidra til å øke kvaliteten i SFO parallelt med å øke tilgjengeligheten i SFO-tilbudet. Forslagene fra representantene vil imidlertid ha budsjettmessige konsekvenser. Min generelle kommentar er derfor at vi må komme tilbake til dette i de ordinære budsjettprosessene.

Det er svært positivt med samarbeid mellom SFO og kulturskolen og frivillige organisasjoner og lokalt arbeids- og næringsliv. I rammeplanen for SFO er slikt samarbeid trukket fram. Det er imidlertid også viktig at SFO, når de planlegger og gjennomfører samarbeid med andre, tar hensyn til at aktiviteter også kan virke ekskluderende på enkeltbarn eller grupper, for eksempel på grunn av økonomi, behov for særskilt tilrettelegging og språklig eller kulturell bakgrunn. Vi har sett eksempler på at SFO i samarbeid med andre tilbyr en rekke aktiviteter som ikke finansieres gjennom den ordinære foreldrebetalingen eller tilskudd fra kommunen, men gjennom ekstrabetaling fra foreldrene. Det er viktig at inkluderingsperspektivet er med i vurderingen av slikt samarbeid, slik at SFO blir den fellesarenaen vi alle ønsker.

Vi har flere gode eksempler på samarbeid der barna får kulturskoletilbud i SFO-tiden. Vi må imidlertid huske på at selv om kommunen også er kulturskoleeier, er kulturskolen i utgangspunktet også et foreldrebetalt tilbud.

I statsbudsjettet for 2022 er det bevilget 655 mill. kroner til innføring av 12 timer gratis SFO for 1. klassinger over hele landet. Dette vil gi alle 1. klassinger like muligheter til å delta i SFO, uavhengig av sosial bakgrunn. SFO gjennomføres i hovedsak i skolens lokaler, og det er derfor kommunene som er best egnet til å vurdere behov for eventuelle investeringer til lokaler for SFO. For at SFO skal være en naturlig del av fellesskolen, mener jeg det er viktig at SFO og skolen fortsatt samarbeider tett og holder til i samme lokaler. Jeg ser derfor ikke for meg at det er hensiktsmessig med egne, separate ordninger som investeringer i SFO.

Statsforvalteren har ansvar for å føre tilsyn med at kravene i opplæringsloven med forskrifter blir oppfylt, og kan dermed også føre tilsyn med SFO. Statsforvalterne og Utdanningsdirektoratet blir i fellesskap enige om tema for felles nasjonalt tilsyn. For perioden 2022-2025 er tema for felles nasjonalt tilsyn skolemiljø og internkontroll.

Kompetansen til de ansatte er den viktigste kvaliteten i SFO, og regjeringen arbeider nå for å styrke kompetansen i SFO. I dag er det om lag 8 prosent av de ansatte i SFO som har lærer- eller barnehagelærerutdanning, og 43 prosent som har fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Hva slags virkemidler vi benytter for å øke kompetansen i SFO må tilpasses SFOs egenart. Regjeringen har igangsatt et arbeid for å gi de ansatte i SFO tilbud om kompetanseutvikling. I 2022 er det satt av 10 millioner kroner til kompetanseheving i SFO. Som ett ledd i dette arbeidet har departementet gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utrede hva slags kompetansetilbud de ansatte ønsker og har nytte av. Selv om det er sentralt å bygge videre på allerede eksisterende systemer, vil det også være viktig å utvikle tilbud som er målrettet for SFOs egenart. SFO er ikke skole.

Ifølge den nasjonale evalueringen av SFO, som NTNU Samfunnsforskning gjennomførte i 2018, er det svært mange av de ansatte i SFO som har deltidsstillinger. En høy andel deltidsstillinger følger naturlig av at SFO ikke er åpen hele dagen. 32 prosent har 39 prosent stilling eller mindre, mens totalt 58 prosent har mindre enn 60 prosent stilling. Det er bare 27 prosent som oppgir å ha mer enn 90 prosent stilling i SFO. Samtidig har mange av de ansatte også stillingsprosent i skolen. 61 prosent av de ansatte oppgir at de også arbeider inn i skolen i skoletiden. Om dette innebærer at de totalt får en full stilling, oppgis ikke i evalueringen.

Det er i tråd med rammeplanen for SFO at SFO og skole samarbeider tett for å sikre et helhetlig perspektiv på barnas oppvekst og utvikling. Regjeringen ønsker å styrke arbeidet for flere hele stillinger for ansatte i SFO. Dette forutsetter at skoleledelsen tilstreber at ansatte i SFO også kan få relevante arbeidsoppgaver i skoletiden, ettersom SFO kun utgjør en mindre del av dagen. Det er kommunene som er arbeidsgivere for ansatte i SFO. KS er forhandlingspart på vegne av kommunene i lønns- og arbeidstidsspørsmål som gjelder barnehager, skoler og skolefritidsordninger. Staten er ikke en del av dette og det vil forutsette

god dialog med KS før vi foreslår eventuelle tiltak på dette området. Pilotprosjekter kan være et mulig tiltak, men dette må vurderes i dialog med partene.

Med hilsen

Tonje Brenna

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådets signatur